

		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет Фоча					
		Здравствена њега Смјер лабораторијска дијагностика					
		I циклус студија		III година студија			
Пун назив предмета		ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА ИНТЕРНИСТИЧКИХ БОЛЕСНИКА СА ИНТЕРНОМ МЕДИЦИНОМ					
Катедра		Катедра за интерну медицину - Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета			Статус предмета		Семестар		ECTS
ЗЛ-06-1-028-5			обавезан		V		6
Наставник/ -ци		Проф. др Миле Деспотовић, ванредни професор; Доц.др Маријана Ковачевић,; доц. др Верица Продановић; доц. др Јелена Владичић Машић; доц. др Мирјана Златковић Швенда; доц.др Јелена Владичић-Машић					
Сарадник/ -ци		Наталија Хаџивуковић, виши асистент; ; Срђан Живановић, асистент; Бојана Томовић, клинички сарадник					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S₀¹	
П	В	СП	П	АВ	СП	S₀	
2	3	0	26	39	40	0,86	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 30+45+0=75			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 26+ 39 + 40=105				
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 75+ 105= 180 сати семестрално							
Исходи учења		По завршетку наставе из овог предмета студент ће бити оспособљен: <ol style="list-style-type: none"> Да развије однос заснован на повјерењу са пацијентом, породицом и осталим члановима тима Да користи различите технике комуникацијске у свом раду, потиче активну улогу пацијента у лијечењу, поштује пацијентово достојанство, право на приватност и систем вриједности, те да користи саморефлексију за даљи развој терапеутског односа; Да користи знање, вјештине и способности свих чланова тима који учествују у спровођењу здравствене њега интернистичких болесника, како би пружио сигурну, ефикасну, ефективну и подједнаку његу пацијенту у расположивом времену, у складу са сестринским водичима лијечења и каталозима вјештина; Да процјени и прати најчешћа интернистичка обољења, користећи сестринске дијагностичке процедуре и терапијске интервенције; Да процијени епидемиолошку ситуацију у одјељењима интерне медицине, и специјалистичким одјељењима интерне медицине, те да у складу са процијењеним стањем спроводи мјере превенције интрахоспиталиних инфекција, у циљу унапређења и заштите здравља болесника и чланова тима; Да идентификује задатке и обавезе медицинске сестре/техничара у интернистичким гранама, те да спроводи дијагностичке и терапијске процедуре на одјељењима и специјалистичким кабинетима интерне медицине; Да едукује пацијента, породицу и друге чланове тима, развија и имплементира здравствене едукативне планове и материјале за учење; Да демонстрира високе етичке стандарде и параметре квалитетне здравствене њега, које доприносе развоју тимске бриге за пацијента; Да користи методе за прикупљања и анализу података у областима интерне медицине; Да води одговарајућу сестринску медицинску документацију.					
Условљеност		Услов за полагање испита:положени сви испити друге године					
Наставне методе		Предавања,вјежбе, семинар, колоквиј					
Садржај предмета по седмицама		Предавања: <ol style="list-style-type: none"> Основни симптоми и знаци болести: бол, главобоља, поремећаји терморегулације,					

¹Коефицијент студентског оптерећења S_0 се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_0 = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	<p>клиничка слика различитих здравствених стања интернистичких болесника, сомноленција, сопор, кома.</p> <p>Увод у садржај ЗН за интернистичке болеснике. Општи проблеми, заједничка обележја ЗН, знаци и симптоми интернистичких болесника, дефинисање сестринских дијагноза и колаборативних проблема, организација рада интернистичких тимова.</p> <p>2. Клиничке слике различитих здравствених стања интернистичких болесника. Здравствени проблеми по локализацијама, упознавање са медицинским дијагнозама и упознавање са клиничким случајевима појединачно. Систематско посматрање болесника, идентификација проблема и одређивање приоритета, обим и садржај ЗН за обољеле по интензитету здравствених тегоба.</p> <p>3. Алергологија. Основни појмови о алергији. Дијагностика и терапија следећих обољења и стања: алергијске болести са клиничком сликом анафилактичке реакције, алергијске болести дисајних путева, алергијске болести изазване лијековима, алергијске болести изазване храном. Обилежја ЗН, специфичне потребе, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, клинички случајеви, знаци и симптоми алерголошких болесника, обим и садржај ЗН, стандарди ЗН, едукација и ЗВ рад са обољелим.</p> <p>4. Пулмологија. Основе анатомије и функције органа за дисање. Дијагностика, терапија, епидемиологија, етиологија и клиничка слика обољења у пулмологији. Обилежја ЗН, специфичне потребе обољелих, учешће сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, клинички случајеви, знаци и симптоми пулмолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН. Пулмологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: астма, хронична обструктивна болест плућа, пнеумонија, тромбоемболија, ТБЦ, карцином плућа. Стандарди ЗН, едукација, ЗВ рад код обољелих, здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>5. Кардиологија. Основе анатомије и функције крвотоканог система. Дијагностика, терапија, епидемиологија, етиологија и клиничка слика обољења у пулмологији. Обилежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми кардиолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН. Кардиологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: ангине пекторис, инфаркта миокарда, декомпензације срца, инфективног ендокардитиса, кардиомиопатија, обољења срчаних зализака и артеријске хипертензије. Стандарди ЗН, ургентно збрињавање кардиолошког болесника, едукација и ЗВ рад са обољелим као и здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>6. Ендокринологија. Основе анатомије и функције ендокринолошког система. Приступ испитивању особа са сумњом на ендокрину дисфункцију и испитивање функције појединих ендокринолошких жлијезда. Обилежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми ендокринолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН за ове пацијенте. Ендокринологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: код обољења хипофизе, штитасте жлијезде (хипо и хипер функције), надбубрежне жлијезде, паратиреоидне, ендокриног панкреаса (дијабетес мелитус). Стандарди ЗН, едукација и ЗВ рад са обољелим као и здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>7. Гастроентерологија. Основе анатомије и функције гастроинтестиналног система. Дијагностичке методе у испитивању обољелих од болести дигестивног система. Посебан осврт на ендоскопска испитивања. Дијагностика обољења јетре, жучи и жучних путева. Лијекови и терапијске процедуре у гастроентерологији. Обилежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми гастроентеролошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>8. Гастроентерологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике код болести: једњака, желудца (улкус вентрикули и карцином), улцерозни колитис, Кронава болест, тумори цријева, панкреатитис, обољења билијарног система, цироза јетре. Стандарди ЗН, ургентно збрињавање гастроентеролошког болесника, едукација и ЗВ рад са обољелим.</p> <p>9. Хематологија. Основно о крви и хематопоезним органима. Основне карактеристике болести матичних ћелија, хематопоезе, анемија, леукемија, лимфома и мултиплот мијелома. Подјела поремећаја хемостазе и принципи њихове дијагностике.</p>
--	---

	<p>Обиљежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми хематолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>10. Нефрологија. Основе анатомије и функције урогениталног система. Дијагностичке методе у нефрологији. Лијекови и терапијске процедуре у нефрологији. Обиљежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>11. Нефрологија. Основи епидемиологије, етиологије, клиничке слике код акутног оштећења бубрега, хроничне инсуфицијенције бубрега, гломерулонефритиса, инфекције мокраћних путева. Принципи лијечења дијализама и трансплантацијом бубрега.</p> <p>12. Систематско посматрање болесника и идентификација знака и симптома код нефролошког пацијента. Обим и садржај ЗН за обољеле по интензитету здравствених тегоба. Стандарди ЗН, ургентно збрињавања нефролошког болесника, едукација и ЗВ рад са обољелим.</p> <p>13. Реуматологија. Основни појмови о реуматским болестима, основне карактеристике системских болести везивног ткива (системски лупус, еритематодес, реуматоидни артритис), метаболичких болести локомоторног система (гихт, остеопороза), остеоартритиса.</p> <p>14. Принципи примјене терапије код интернистичких болесника, принципи његовања, дијетотерапија и евалуација пружених интервенција.</p> <p>15. Методологија рада у јединицама интензивне његе и у стерилним јединицама, организациони и стручно-методолошки стандарди ЗН , етички принципи у раду са обољелима, заштита особља и болесника, вођење документације.</p> <p>Вјежбе:</p> <p>1. Сестринска анамнеза и преглед болесника са обољењима обрађеним у теоретској настави.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринско учешће у реализацији дијагностичких и терапијских процедура и мониторинга обољелих на свим нивоима ЗН. - Реализација ЗН. по стандардима и евалуација истих на крају реализације. - Образовање и усавршавање медицинских сестара за рад у области интерне медицине. - Вођење документације интернистичких болесника <p>2. Општи (универзални) проблеми ЗН у интерној медицини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проблеми бола - ограничена покретљивост болесника - смањена отпорност организма - пирексија - поремећај оријентисаности болесника - специфичности сестринских интервенција у терминалној фази болести <p>3. ЗН у пулмологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у пулмологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици респираторних органа: лабораторијске анализе (најзначајнији параметри гасних анализа, анализе спутума-као главног дијагностичког материјала), кожне пробе (тестови на алергије), спирометрија, бронхопровокативни тестови, плеурална пункција и бронхоскопија (инвазивна метода). <p>4. Сестринске интервенције у лијечењу болесника у пулмологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лијечење инхалацијом лијека. - Терапија кисеоником (оксигенотерапија). - Принципи његовања пулмолошких болесника код пнеумонија, туберкулозе, астме, ХОБП. - Сестринске интервенције при анафилактичком шоку. - ЗВ рад сестре у пулмологији. Едукационе и комуникационе вјештине. <p>5. ЗН у кардиологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Медицинска сестра у превенцији кардиоваскуларних обољења. - Препознавање симптома и знака болести у циљу сагледавања потреба за ЗН кардиолошких пацијената. - Сестринске интервенције у дијагностици (задаци сестре у снимању ЕКГ-а,
--	---

	<p>анализа ЕКГ-а), холтер мониторинг, ергометрија, УЗ снимање срца (припрема болесника, опреме, простора, документације за извођење поступака).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у терапијским процедурама. - Сестринске интервенције у хитним стањима у кардиологији (АИМ, хипертензивна криза). - Коронарна јединица: смјештај, опрема и тимски рад у коронарној јединици. - ЗВ рад медицинске сестре са кардиолошким болесником. Едукационе и комуникационе вјештине. <p>6. ЗН у ендокринологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у циљу сагледавања потреба за његом. - Сестринске интервенције у дијагностичким процедурама у ендокринологији. - Тестови супресије и тестови стимулације код ендокриних жлијезда. - Специфични тестови у дијагностици штитне жлијезде. - Испитивање функције ендокриног панкреаса (одређивање гликемије, ОГТ тест, и. в. ГТ тест, глугагонски тест). - Сестринске интервенције у лијечењу ендокринолошких болесника. - Дијабетес мелитус , врсте и апликација инсулина (пен бризгалице и инсулинска пумпа), акутне и хроничне компликације ДМ и сестринско учешће у ријешавању тих компликација. - ЗВ рад са дијабетесним болесником (едукација, самоконтрола гликемије, адекватна исхрана, физичка активност, редовна контрола стопала). <p>7. ЗН у хематологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у хематологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици (анализе крви, стерилна пункција, биопсија кости). - Припрема просторије, материјала, болесника и асистенција при извођењу ових процедура. - Вођење документације <p>8. Сестринске интервенције у лијечењу хематолошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у лијечењу болесника зрачењем (мјере заштите, могуће реакције организма на терапију зрачења). - Сестринске интервенције у лијечењу болесника хемотерапијом. - Припрема хемотерапеутика и припрема болесника, начин извођења хемотерапије и њене компликације. - ЗВ рад у хематологији. Едукационе и комуникационе вјештине. <p>9. ЗН у гастроентерологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у гастроентерологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици гастроентеролошких обољења. - Радиолошка снимања (нативни снимак и контрасна снимања), ендоскопија (горња и доња), лапараскопија, ЕРЦТ. - Припрема простора за рад, материјала и болесника при овим интервенцијама. - Тестови за испитивање функције егзокриног панкреаса и за испитивање јетре. <p>10. Сестринске интервенције у лијечењу хематолошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у лијечењу болесника зрачењем (мјере заштите, могуће реакције организма на терапију зрачења). - Сестринске интервенције у лијечењу болесника хемотерапијом. - Припрема хемотерапеутика и припрема болесника, начин извођења хемотерапије и њене компликације. - ЗВ рад у хематологији. Едукационе и комуникационе вјештине <p>11. ЗН у гастроентерологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у гастроентерологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици гастроентеролошких обољења. - Радиолошка снимања (нативни снимак и контрасна снимања), ендоскопија (горња и доња), лапараскопија, ЕРЦТ. - Припрема простора за рад, материјала и болесника при овим интервенцијама. - Тестови за испитивање функције егзокриног панкреаса и за испитивање јетре. <p>12. Сестринске интервенције у лијечењу гастроентеролошких болесника.</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Парентерална примјена лијекова. - Абдоминална пункција. - Трансфузија крви. - Сестринске интервенције код збирањавања, крварења у ГИТ-у. - Принципи његовања болесника и ЗВ рад сестре у гастроентерологији.				
	<p>13. ЗН у нефрологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици нефролошких болесника. - Прикупљање узорака урина и чување за одређивање 24 часовног клиренса креатинина и укупних протеина у урину. - Радиолошка снимања бубрега. - Ултразвук бубрега.				
	<p>14. Сестринске интервенције у лијечењу нефролошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Перитонеална дијализа. - Хемодијализа (организација рада и специфичности центра за хемидијализу). - Принципи његовања болесника у нефрологији. - ЗВ рад сестре у нефрологији. Едукационе и комуникационе вјештине.				
	<p>15. ЗН. у реуматологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Специфичности анамнезе и прегледа реуматолошких болесника. - Дијагностичке методе у реуматологији (РТГ дијагностика, имунолошка дијагностика). - Принципи његовања болесника у реуматологији. - ЗВ рад сестре у реуматологији. Едукационе и комуникационе вјештине.				
Обавезна литература					
Аутор/ и		Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Љубица Ђукановић и сарадници.		Интерна медицина. Фоча: Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источном Сарајеву, I издање, 2011	2011		
Мирјана Стаменовић.		Здравствена нега у интерној медицини 1 и 2. Ђуприја: Висока медицинска школа струковних студија Ђуприја, I издање, 2012	2012		
Допунска литература					
Аутор/ и		Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови		Проценат
	Предиспитне обавезе				
	присуство предавањима/ вјежбама		20	20%	
	семинарски. рад		10	10%	
	колоквијум		20	20%	
	Завршни испит				
	тест		25	25%	
	усмени		25	25%	
УКУПНО		100	100 %		
Датум овјере		15.09.2020.год (унијети задњи датум усвајања овог силабуса на сједници Вијећа)			